

Сумский национальный аграрный университет
Национальный технический университет (ХПИ)
Политехника Свентокржинская в Кельцах (Польша)
ООО «ТРИЗ»

Научно-исследовательский институт системных исследований
Харьковский национальный технический университет
сельского хозяйства им. Петра Василенко
Украинская технологическая академия

ТЕХНОЛОГИИ XXI ВЕКА

Сборник тезисов по материалам 20^й международной
научной конференции
(15-19 сентября 2014 г.)

Часть 2

Секции: «Актуальные проблемы современной экономики и экологии», «Прогрессивные технологии преподавания»

Технологии XXI века: Сборник тезисов по материалам 20⁸ международной научной конференции (15-19 сентября 2014 г.). Ч.2 – Сумы: СНАУ, 2014.- 91 с.

Сборник содержит тезисы докладов, посвященные вопросам внедрения прогрессивных технологий в промышленность, агропромышленный комплекс и методики преподавания в вузах.

<i>Санич Н.М., к.е.н., доцент, Сумський національний аграрний університету</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДЬ.....	26
<i>Строченко Н.І., к.е.н., доцент, Семенов В.В., аспірант, СНАУ</i> ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОБНИЦТВА ОЛІЙНИХ В УКРАЇНІ	28
<i>Маслак Н.Г. к.е.н., доцент, Сумський національний аграрний університет</i> БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	29
<i>Сосновська І.М. аспірант, Сумський Національний аграрний університет</i> СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	31
<i>Сухоставець А.І., в.о. доцента, Сумський національний аграрний університет</i> СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ СЕЛА.....	33
<i>Коблянська І.І., к.е.н., доцент, Сумський національний аграрний університет</i> БЕНЧМАРКІНГ У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	34
<i>Маслак О.М., к.е.н., доцент, Сумський національний аграрний університет</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ	35
<i>Кутах К.М., аспірант, Сумський національний аграрний університет</i> ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ СКОТАРСТВА СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ	37
<i>Пилипенко В.В., к.е.н., доцент, Сумський національний аграрний університет</i> СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ.....	39
<i>Гльченко О.В. ст. викладач, Сумський національний аграрний університет</i> ВПЛИВ ЦІНИ РЕАЛІЗАЦІЇ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ РОЗВИТКУ РОСЛИННИЦТВА	40
<i>Павленко А.О., аспірант, Сумський національний аграрний університет</i> ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА	41
<i>Пилипенко Н.М., к.е.н., доцент, Сумський національний аграрний університет</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	44
<i>Руденко Л.І., ст. викладач, Сумський національний аграрний університет</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОДОВОЛЬЧОГО КОМПЛЕКСУ	47
<i>Тереженко С.І., к.е.н., доцент, Сумський національний аграрний університет</i> ВПЛИВ ЗАГАЛЬНИХ РИЗИКІВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	49
<i>Дутченко О.М., к.е.н., доцент, ДВНЗ „Українська академія банківської справи Національного банку України”, м. Суми, Україна</i> ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЯК ОСНОВА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ	50
<i>Nilova N.M., Ph. D, assistant professors, Ukrainian Academy of Banking of the National Bank of Ukraine, Sumy</i> SOLVING THE CUSTOMER'S IRRATIONAL BEHAVIOR OF PROBLEM WITH THE HELP OF NEUROECONOMICS	51
<i>Тарельник Н.В., к.е.н., доцент, СНАУ, м. Суми, Україна</i> ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД АГРОСТРАХУВАННЯ	52
<i>Олексіч Д.В., к.е.н., доцент ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку України», м. Суми, Кривенко С.В., к.е.н., доцент, Полтавський інститут бізнесу Міжнародного науково-технічного університету імені академіка Ю. Бугая, Україна</i> ЕТИМОЛОГІЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	55

СОДЕРЖАНИЕ

СЕКЦИЯ «АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОЙ ЭКОНОМИКИ И ЭКОЛОГИИ»

<i>Мишеніна Н.В., к.в.н., доцент, Мишеніна Г.А., к.в.н., Туренко Ю.О., студентка, Сумський державний університет</i>	
СУЧАСНІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОФШОРНИХ ЗОН	3
<i>Пізняк Т.І., к.в.н., доцент, Сумський національний аграрний університет</i>	
СТРАТЕГІЇ ДЛЯ СЛАБКОГО МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	5
<i>Ковальова О.М., к.в.н., доцент, Сумський національний аграрний університет</i>	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ БРЕНДОМ, ЯК СКЛАДОВОЮ ЧАСТИНОЮ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	6
<i>Бабінцева Є., студ., Ковальова О.М., к.в.н., доцент, СНАУ, Україна</i>	
УРОЖАЙНІСТЬ ЯК ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	7
<i>Медведь В.Ю., к.в.н., доцент, Сумський національний аграрний університет</i>	
ОБГРУНТУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ПРИ ПЛАНУВАННІ ЕКОНОМІЧНОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	8
<i>Бричко А.М., асистент, Н.І. Строченко к.в.н., доцент, СНАУ</i>	
ОСНОВИ АДАПТАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРЬСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ДО УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	10
<i>Дяченко О.В. к.в.н., доцент, Сумський національний аграрний університет</i>	
РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКОНОМІКИ АПК ТА ПОЛІПШЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ЗМІН	11
<i>Забара А. М., ст. викладач, Сумський національний аграрний університет</i>	
МОТИВАЦІЯ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	12
<i>Мазій І.М., ст. викладач, Сумський національний аграрний університет</i>	
СУТНІСТЬ МАТЕРІАЛЬНО ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА МАТЕРІАЛЬНО ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА	14
<i>Лозинська І.В., к.в.н., доцент, Сумський національний аграрний університет</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА СОБІВАРТІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРЬСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ГАЛУЗІ М'ЯСНОГО СКОТАРСТВА	16
<i>Махмуша С.М., к.в.н., доцент, Сумський національний аграрний університет</i>	
ПРОБЛЕМИ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ФАКТОРУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЕКОНОМІКИ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО ТИПУ	18
<i>Новікова О.С., ст. викладач, Сумський національний аграрний університет</i>	
ПРИРОДОГОСПОДАРЮВАННЯ ТА ЙОГО РОЛЬ В ЕКОЛОГІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРЬСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА	20
<i>Рибалко Н. О., асистент, Сумський національний аграрний університет</i>	
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ	21
<i>Самойленко Т.Г., аспірант, Сумський національний аграрний університет</i>	
СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	22
<i>Сатич В.І., к.в.н., доцент, Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ</i>	
СУЧАСНИЙ СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ	24

Зарубіжний досвід агрострахування

Тарельник Н.В., к.е.н., доцент кафедри ПТС.
СНАУ, м. Суми, Україна

Процеси ринкової трансформації національної економіки зумовлюють необхідність проведення наукового дослідження міжнародного ринку страхування та розробки шляхів ефективного використання світового досвіду у галузі страхування для подальшого розвитку ринку страхування України, що забезпечить успішне здійснення економічних реформ, стабільний розвиток національної економіки, подальшу інтеграцію у світове господарство.

Процес глобалізації економіки виводить на принципово новий рівень і проблематику ризиків. Страхові компанії здійснюють свою діяльність у середовищі підвищеного ризику, тому що компенсують не тільки власні збитки як підприємницькі структури, але і збитки інших суб'єктів господарювання. Тому проблеми управління ризиками для страхових компаній набувають особливого значення.

Страхова справа в більшості країн світу розглядається як окрема галузь економічної діяльності, до якої входять різноманітні за формами власності страхові організації. Співвідношення між державними й приватними формами страховиків залежить від суспільного устрою та економічної політики держави. У багатьох країнах певне розповсюдження мають товариства взаємного страхування.

Передумовою розвитку аграрного страхування є обов'язкова участь держави в організації страхування, яка може проявлятися у безпосередньому страхуванні ризиків (така форма страхування існує в Греції, Кіпрі) та через підтримку приватного страхування (Іспанія, США, Канада). Сектори агрострахування Іспанії, США, Канади є найбільшими і найефективнішими.

Метою роботи є дослідження зарубіжного досвіду страхування ризиків в аграрній сфері з метою удосконалення існуючої системи агрострахування.

Система страхування в кожній країні є унікальною, тому що формується тривалий час і під дією багатьох специфічних факторів. У міжнародній практиці існує дві моделі страхування, яким можна дати умовну назву «американська» та «європейська». Основною характеристикою «американської» моделі є широка участь державної підтримки страхування аграрних ризиків. Центральним елементом державної підтримки є надання субсидії на оплату частини страхової премії, що дозволяє знизити вартість страхування для сільгоспвиробників та, відповідно, забезпечити масовий характер страхування. «Європейську» модель можна охарактеризувати, як приватну. Це означає мінімальне втручання держави, а також те, що сільгоспвиробники купують страховий поліс за його повною ціною. Тому страхові компанії пропонують на ринку тільки ті страхові продукти, які реально можуть бути продані по такій ціні, а це, переважно, продукти страхування від окремих ризиків, тому що мультиризикові продукти були б для фермерів занадто дорогими [1].

Обидві моделі – «американська» та «європейська» – мають свої недоліки. Так, недоліками «американської системи» є високі адміністративні витрати та складність контролювати моральну загрозу того, що наявність страхового захисту знизить мотивацію страхувальника для уникнення чи прогнозування ризику, в результаті чого зростає імовірність понесення збитку. Як наслідок, страхові компанії мають високі показники збитковості при страхуванні аграрних ризиків. Недоліками приватної «європейської» моделі є незахищеність страхувальника та обмежені можливості розвитку країни [2].

Сектор агрострахування в Іспанії є найбільшим в Європі й третім за розміром у світі після США і Канади [2]. На рис. 1 наведено систему агрострахування в Іспанії.

Рис. 1 Система агрострахування в Іспанії
Примітка. Складено на основі вивчених джерел.

Іспанська система аграрного страхування є унікальною в Європі, тому що до недавнього часу вона вважалася єдиною європейською моделлю, яка, як і «американська», передбачала активну роль держави у підтримці страхування аграрних ризиків. Вона була єдиною до недавнього часу, нині країни Європи почали використовувати її досвід та субсидоване аграрне страхування почало розвиватися в Італії, інші країни ретельніше досліджують цю модель, можливості її застосування. Крім того, іспанська система є змішаною моделлю, яка нівелює відмічені недоліки перших двох моделей та зближує їх між собою [2].

У США фермери для страхування сільгоспкультур звертаються до незалежних агентів, які працюють від імені приватних страхових компаній. На рис. 2 наведено систему агрострахування в США. У випадку мультиризикового страхування, уряд укладає угоду зі страховиками на продаж, обслуговування та андеррайтинг цього продукту.

Федеральне правління відшкодовує приватним страховим компаніям витрати на адміністрування мультиризикового страхування згідно з підписаною угодою SRA. Страховики платять певний процент із цих коштів незалежним агентам, які продають страховий продукт.

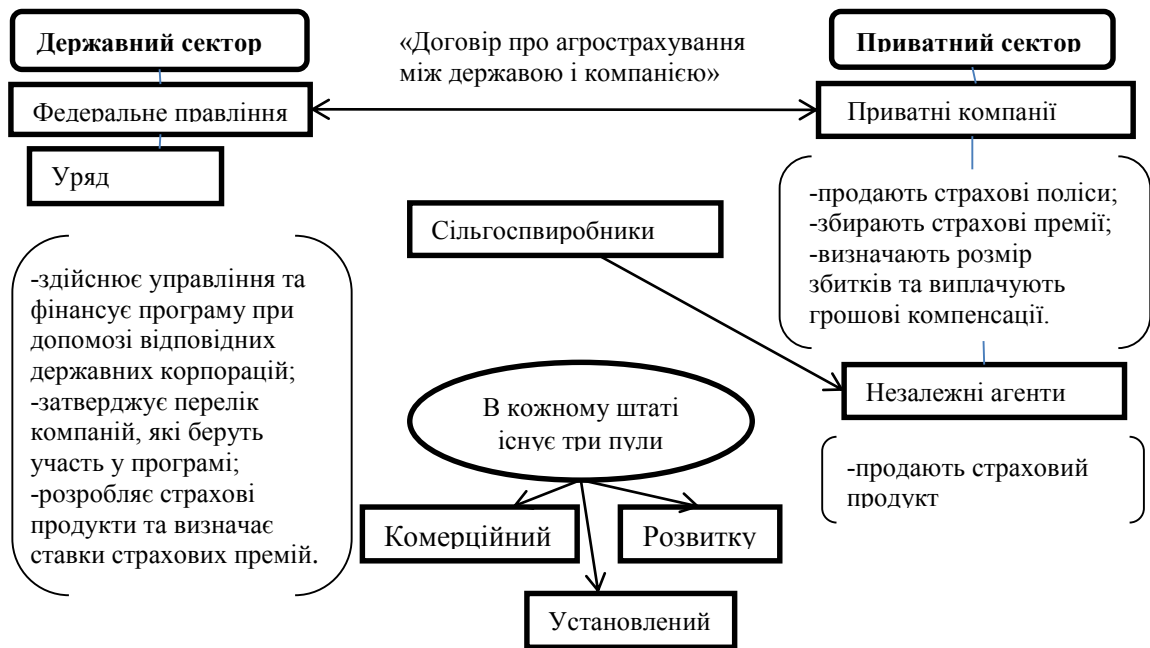

Рис. 2 Система агрострахування в США
Примітка. Складено на основі вивчених джерел.

У Канаді програма мультиризикового страхування функціонує інакше, де існують погодження між федеральним урядом та кожною провінцією, які продають фермерам страхові продукти через Королівські корпорації (засновані державою комерційні компанії). Провінції управляють страховими програмами самостійно та можуть звертатися за допомогою до федерального правління тільки в крайніх випадках.

Уряд США та Канади активно намагаються захистити виробників агропродукції у своїх країнах. На рис. 3 наведено систему агрострахування в Канаді. Раніше допомога надавалася у вигляді прямих виплат після катастрофічних ризикових подій для компенсації загибелі значної частини врожаю фермерам. За попередні 20-25 років уряди усвідомили, що їх фінансові можливості обмежені та інші галузі агросектору також потребують державної підтримки. Тому було створено урядові програми страхування сільськогосподарських культур, які надають пряму фінансову допомогу фермерам, а також допомагають краще розпланувати програму фінансової підтримки всьому аграрному сектору у довгостроковій перспективі.

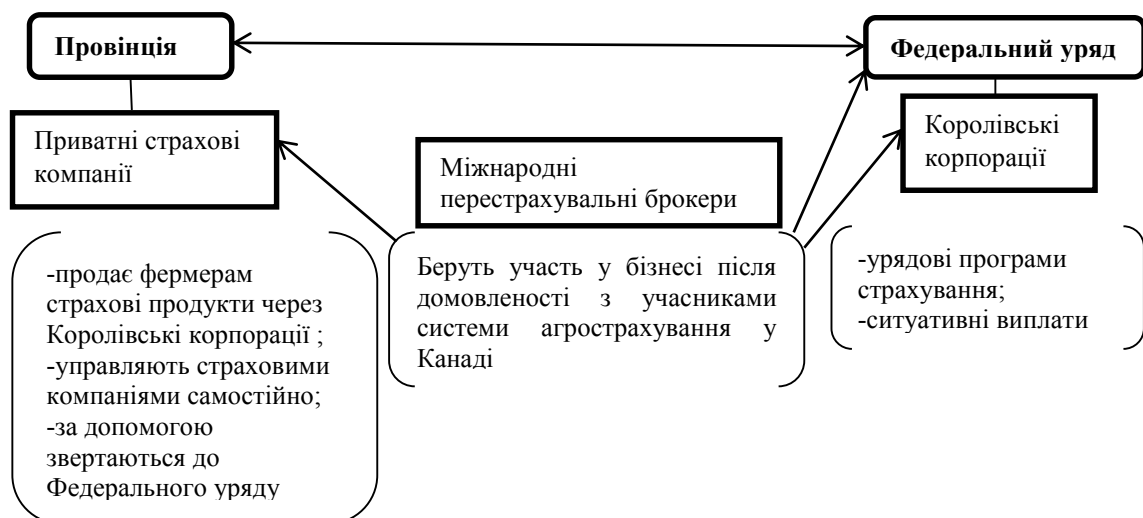

Рис. 3 Система агрострахування в Канаді
Примітка. Складено на основі вивчених джерел.

Ситуативні виплати за катастрофічними збитками ще існують, але програми страхування сільгоспкультур стали головним інструментом для фермерів щодо управління ризиками. Уряди у значній мірі субсидують як страхові премії, так і збитки за цими програмами, вважаючи, що їх допомога необхідна до тих пір, поки існують значні коливання урожайності чи цін на сільськогосподарську продукцію [3].

Висновок

Сучасний етап розвитку світової економіки й міжнародних відносин характеризується посиленням інтеграційних процесів, що призводять до формування спільних стандартів у галузі страхування. Функціонування страхових систем різних країн Європи характеризується постійним взаємозв'язком і взаємодією. Інтеграція України у сучасний європейський економічний та правовий простір передбачає адаптацію та гармонізацію національного законодавства з нормами й стандартами правової системи Європейського Союзу, що потребує формування розвинутого ринку страхування, сприяння економічній діяльності всіх ринкових суб'єктів. Вирішення цих завдань забезпечить прискорення процесу розвитку страхового ринку та покращить економічну ситуацію в державі.

Внаслідок проаналізованого світового досвіду встановлено, що найбільш дієвим і налагодженим механізмом агрострахування є в Іспанії, США, Канада. На базі іспанського досвіду страхування в аграрній сфері ми пропонуємо створити в Україні систему страхування із залученням державної підтримки.

Література:

1. Загребний В. Принципи запровадження та практичний досвід мультиризикового аграрного страхування [Електронний ресурс] / В. Загребний // Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку – Режим доступу: http://ufin.com.ua/analit_mat/strah_rynok/010.htm
2. Якубович В. Система страхования аграрных рисков в Испании: выводы для Украины / В. Якубович, Проект «Tacis» в Украине. Режим доступу: <http://www.agroinsurance.com>
3. Тарельник Н. В. Зарубіжний досвід страхування ризиків в аграрній сфері / Н. В. Тарельник // Ефективна економіка [Електронне видання]. – 2013. – № 6. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2096>